

My si na tu šetrnost posvítíme

Marie Macková

Ne, nebojte se, nebude to o energetické krizi. Bude to jen takové předvánoční povídání.

Plamínek svíčky na mnoha místech už dávno není plamínkem, ale jen světýlkem. Už dávno nahradily elektrické žárovičky ony pravé svíčky, které obšťastňovaly rodinnou pohodu nejen světlem, ale i kapajícím parafínem a občasným požárem. Na elektrické svícení na stromečku jsme dávno zvyklí. Je to bezpečné a pohodlné. Pohodlné od doby, kdy na trh vstoupily LED žárovíčkové řetězy a neřeší se, která z paralelně zapojených barevných houbiček či šištiček zase nesvítí. O tom to ale dneska taky nebude, to je spíš pro pamětníky.

Hm, jenže já jsem pamětník a konzervativní. Pořád potřebuji v adventu spíš ticho a tmu, zážitek z postupně se rozsvěčujících svíček s nadějí, že „bude v den onen světlo velké“.

Já nevím jak vy, ale sama mám ráda světýlka živá a pravá. Přesto jsou situace, kdy i já nahradím pravou svíčku tou elektrickou. Třeba na adventním věnci umístěném za záclonou na okně. Je to bezpečné a pohodlné.

No, pohodlné, jen do chvíle, kdy světýlko kvůli vybité baterii ztratí jas. Jsem uvědomělá, ekologicky smýšlející osoba a vůbec se za to nestydím. Přece ten nanicovatý kousek plastu s LED žárovíčkou nevyhodím, jen kvůli tomu, že mu došla baterka. Otevřu předmět, který se při troše dobré vůle dá nazvat svíčkou. Uvnitř se nacházejí tři baterie velikosti košilového knoflíku. Radši je tam nechám. Strčím

svíčku do kapsy a jdu na nákup. Čtyřikrát tři je dvanáct, opakuji si a otvírám dveře prvního vietnamského obchodu. Doufám, že nikoho z vás nenapadlo pochybovat o tom, že by dotyčný obchodník zboží neměl. Samozřejmě, že měl, kus za celých deset korun. Desetkrát dvanáct? To, co mi kouká z očí, si prodavač vysvětlil jako lakotu, jemněji řečeno zdravou šetrnost. Nabídka, abych si koupila novou svíčku, celou za patnáct, tedy za polovic, než by mě stály baterie, nepřinesla kýženou úlevu ani obchodníkovi ani mě. Není šetrnost jako šetrnost. Vzduchu, třímám v ruce plastový předmět se světýlkem na konci. V hlavě se mi míchá environmentální uvědomění se vztekem. Jak můžou tři knoflíčky stát víc než předmět, který je s jejich pomocí schopen svítit! Proč to mám vyhodit? A jak to vyhazují jiní? Rozeberou svíčku na plast a baterie? Vyhodí jedno i druhé na správné místo? Něco z toho chaosu používám jako argument, proč nekoupím. „Paní, tři za dvacet pět a sám vyměním.“ Vrtím hlavou. Hlavou vrtí i prodavač a dívá se na mne jako na nemocnou. Jeden o voze, druhý o koze.

Jiný kraj, jiný mrav, myslím si a tlapu rozbředlým sněhem do dalšího obchodu. Potkávám svou dobrou známou. Aspoň si trochu postěžuji na tu šílenost se svíčkami. Chvátá mi na pomoc a upozorňuje mě, že tady mají novou, úplně stejnou, jenom za dvanáct. Aha, stejný kraj a různý pohled. Vlastně pohledy. Pohledy lidí ve frontě u kasy sdělují: „Co je to zač? Ona nechce nakoupit výhodně, divná ženská!“ A ták, dochází mi to. Já jsem tu za blázna, za Dona Quijota. Můj Sancho Panza mi nabídl svíčku za dvanáct! Opouštím krám jako rytíř smutné postavy.

Tahle „láce“ je drahá záležitost. A to jsme zatím mluvili jen o svíčkách. Sanchova oslíka nechávám stát u dveří, připravena putovat se svou Rosinantou dál. Jen aby to moji bližní se mnou vydrželi.

„Že se rozčiluješ,“ řeknou mi.

„Šetři se.“

V horším případě: „Ušetři nás.“

V lepším případě: „Něco vymyslíme!“

A v nejlepším případě někomu třeba svitne.